

man skal under alle omstændigheder vælge det ene synspunkt. Der er somme tider her i livet, hvor det værste er at vælge et mellemsynspunkt; man kan ikke vælge et mellemsynspunkt her.

Det er også sådan i forbindelse med den slags sager, hvis man lægger det ud til folkeafstemning, at det er noget, som generer kommunalbestyrelsesmedlemmerne. Hr. Klaus Hækkerup er jo selv gammelt ikke kun kommunalbestyrelsesmedlem, men også borgmester og ved godt, hvordan det kan være generende, hvis der kommer sådan et mellemspill ind, men demokratiet er jo indimellem generende ved, at der er nogle, der vil noget andet. Jeg er jo vant til tit at være i mindretal, det er også meget generende, men jeg lever sådan set fint med det, og jeg ville også leve fint med, at der var en folkeafstemning, der gik mig imod; der er ganske mange folkeafstemninger, der er gået mig imod, der er også nogle, som jeg har været med til at vinde, men det er jo vilkårene under alle omstændigheder.

Vi betragter det her som et forslag, som supplerer det repræsentative demokrati, som ellers er det helt afgørende i vores samfund, og jeg tror, at det er en måde at organisere samfundet på i fremtiden, og der vil en supplerende af det repræsentative demokrati med et direkte demokrati blive mere anvendeligt. Der er en række lande – det har vi også i forslaget en henvisning til – hvor man netop på det kommunale plan i højere grad eksperimenterer med en form for direkte demokrati som supplement til det repræsentative demokrati, og det er ikke gået i stykker af den grund; det kommunale selvstyre fungerer udmærket. Det eneste sted, hvor det er gået i stykker, og hvor det virkelig ikke er noget at efterligne, er i Californien, men der er jo en speciel form for kommunaldemokrati i Californien, for det jo svarer til, at det var store dele af Europa, der skulle have folkeafstemning på én gang, så stort et område er der jo tale om. Men det har vi så også, mener jeg, taget højde for i vores forslag.

Jeg synes, det har været en interessant diskussion, og det har vist, at der er en række partier, der rent faktisk meget alvorligt går ind for en form for folkeafstemning.

Vi har også konstateret, at i hvert fald i de to regeringspartier er der ikke noget som helst at komme efter.

Hr. Kristian Thulesen Dahl var i sin kritik specielt optaget af Socialdemokratiet. Jeg oplevede egentlig Socialdemokratiet som lidt mere

positivt end både Venstre og Konservative, men jeg tror, det både er det, at man har den tradition, man har, omkring det kommunale selvstyre, at det er direkte under alle omstændigheder, og så også det, at man er et regeringsparti. Det sidste påvirker også en indimellem.

Kl. 18.05

Jeg vil ikke undlade at nævne, at det rent faktisk var Venstre – men det er mange år siden – der i 1956 fremsatte et forslag i Folketinget om, at man kun måtte nedlægge en folkeskole, hvis det skete ved en folkeafstemning, eller formuleret på en lidt anden måde: man *kunne* begære det. Det var endda 60 pct., 80 pct. i perioder, og det kom ind i folkeskoleloven i 1958. At det så også var en Venstreundervisningsminister, der fik det afviklet senere hen, er en anden historie, men rent faktisk var det Venstre, der foreslog det i 1956; det var salig Marius Buhl, skolebestyrer i Tørring, som fremsatte det forslag på Venstres vegne, og det kom ind i folkeskoleloven i 1958.

Det var bare lige en historisk oplysning til Venstrefolkene, sådan at de kan huske på, at de har en gammel tradition, som godt nok er meget gammel i dag.

Formanden:

Der er en kort bemærkning til ordføreren fra hr. Kristian Thulesen Dahl.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er bare lige i forhold til punkt 3 i SF's forslag B 34.

Det er det her med, hvad der ikke skal kunne holdes folkeafstemning om. Der står jo bl.a. noget om budgettet, som jo egentlig forekommer naturligt nok også i forhold til det, vi har stående i grundloven om folkeafstemninger, og så står der også »lokalisering, herunder placering af offentlige institutioner«.

Jeg bliver nødt til at spørge hr. Aage Frandsen, om ikke det er forunderligt, at SF lige skriver det, i betragtning af, at hvis man kigger på historikken, det er hr. Aage Frandsen jo meget optaget af, og kigger på, hvad der netop har været afholdt lokale, vejledende – det har jo så været på byrådenes initiativ – afstemninger om, så er det bl.a. forslag om et storcenter, om sportshal eller ej, og hvor den så skulle placeres, det var i Rudbjerg, på Frederiksberg var det omkring skolenedlæggelse, i Vamdrup omkring placering af et ældrecenter i Lindely- eller Grønvangsområdet osv., osv.